

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D.,
ve věci

žalobkyně: **J. M.**, narozený X,
bytem X,
zastoupen Mgr. Františkem Nesvatbou, advokátem,
sídlem Dlouhá 3458/2A, 400 01 Ústí nad Labem,

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2020, č. j. MPSV-2019/257380-421/1,
o odvolání,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 15. 5. 2020, č. j. MPSV-2019/257380-421/1, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

I. stupně“) ze dne 6. 11. 2019, č. j. ULA-5750/2019- CH. Uvedeným rozhodnutím ze dne 6. 11. 2019 vyřadil správní orgán I. stupně žalobce ode dne 11. 9. 2019 z evidence uchazečů o zaměstnání podle ust. § 30 odst. 2 písm. f) a odst. 3 a ust. § 31 písm. d) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) z důvodu maření součinnosti s úřadem práce. Žalovaný následně žalobcem podané odvolání napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

Žaloba

2. Žalobce v žalobce nejprve stručně shrnul dosavadní průběh řízení a zdůvodnil svou nepřítomnost v místě pobytu dočasné neschopnosti dne 11. 9. 2019 tím, že navštívil pobočku správního orgánu I. stupně za účelem získání výpisu vyplacených sociálních dávek pro účely soudního řízení. Žalobce doručil dne 19. 9. 2019 správnímu orgánu omluvu, kde vysvětlil důvod své nepřítomnosti v místě bydliště dne 11. 9. 2019. Žalobce doložil toto své tvrzení potvrzením vystaveným Charitním sdružením Děčín ze dne 12. 9. 2019, ve kterém je uvedeno, že žalobce je klientem tohoto sdružení a byl vyzván, aby na schůzce dne 12. 9. 2019 pro účely soudního řízení předložil aktuální výpis o vyplacených sociálních dávkách. Tento výpis žalobce potřeboval pro osvobození od soudních poplatků pro účely soudního řízení.
3. Žalobce uvedl, že žalovaný i správní orgán I. stupně nesprávně posoudily zákonnou definici vážného důvodu, pro který byl žalobce nepřítomný v místě pobytu dočasné neschopnosti a neuznaly proto důvod jeho nepřítomnosti za vážný. Tyto vážné důvody jsou uvedeny v ustanovení § 30 odst. 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti a jedná se o jiné vážné osobní důvody, například etické, mravní, náboženské nebo důvody hodné zvláštního zřetele. Podle názoru žalobce bylo podstatné, že ustanovení § 5 zákona o zaměstnanosti vymezuje vážné důvody pouze obecně a současně není nikde v zákoně pro jednotlivé případy pojem vážný důvod omezen na jednotlivé body uvedené v § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Protože § 5 písm. c) bodu 7 považuje za vážný důvod i vážný důvod osobní a § 30 neuvádí, že se pro konkrétní porušení povinnosti konkrétní důvod nepoužije, mohou být i osobní důvody považovány za vážné, a proto liberační. Podle žalobce bylo zřejmé, že příprava na soudní jednání je vážným osobním důvodem a žalobce si nemůže určovat podmínky, kdy mu dobročinná organizace poskytne pomoc. Žalobce dále připomněl, že sám žalovaný připustil závažnost osobních důvodů žalobce, uvedl nicméně možnost nechat si upravit čas vycházek u ošetřujícího lékaře. Žalobce považoval takový výklad zákona za překročení mezí správního uvážení. Lékař ani pacient totiž nemohou předvídat všechny životní situace, které mohou nastat a vyvolat potřebu vzdálit se z bydliště. Žalobce považuje sankci vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání za natolik závažnou, že může být odůvodněna jen chováním mařícím smysl léčebného procesu.
4. Za další podstatnou otázku žalobce považoval, zda mu byla řádně doručena zásilka s doplněným poučením uchazeče o zaměstnání. Žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že „Poučení k režimu neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání“ ze dne 23. 11. 2018 bylo žalobci doručeno fikcí, a to vhozením do poštovní schránky žalobce. Žalobce uvedl, že zásilka nebyla vhozena do jeho schránky, neboť přebýval před svým odstěhováním na ubytovně a doručovatel nechával zásilky na vrátnici a do žádné schránky je nevhazoval. Dále žalobce uvedl, že o změně bydliště informoval Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

pracovníci úřadu práce při své pravidelné návštěvě, správní orgán I. stupně tedy věděl, že doručuje na nesprávnou adresu. Žalobce proto tvrdil, že mu doplněné poučení nebylo doručeno a že za takových okolností je poučovací povinnost správního orgánu jen formálním a zbytečným aktem.

Vyjádření k žalobě

5. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě zrekapituloval dosavadní průběh řízení a následně podrobně shrnul skutkový stav a námitky žalobce. Žalovaný konstatoval, že žalobce do vydání rozhodnutí úřadu práce nedoložil relevantní doklad, z něhož by vyplýval vážný důvod, pro který dne 11. 9. 2019 ve 14 : 15 hodin nedodržel režim dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání. S ohledem na povolené vycházky si mohl žalobce vyřízení svých záležitostí naplánovat jindy s ohledem na vycházky povolené od lékaře.
6. Žalovaný dále uvedl, že žalobce nijak nedoložil své tvrzení, že s ohledem na své potíže s mobilitou potřeboval na vyřízení svých záležitostí více času a nelze tak mít za prokázané, že žalobci stanovený rozsah vycházek byl příliš malý k vyřízení potřebných záležitostí. Žalovaný uvedl, že příprava na soudní spor může být za určitých okolností vážným důvodem podle ust. § 5 písm. c) bodu 7 zákona o zaměstnanosti, avšak v daném případě příprava na soudní spor žalobci nebránila plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, neboť vycházky mu byly stanoveny ve zcela dostačujícím rozsahu pro vyřízení těchto záležitostí. Žalovaný souhlasil se žalobcem v tom, že lékař ani pacient nemohou při stanovení doby vycházek předem předvídat všechny možné životní situace, které mohou vyvolat potřebu vzdálit se z bydliště. Žalobce však musel s předstihem vědět, že bude na schůzce v Charitním sdružení Děčín, z.s. výpis o vyplacených sociálních dávkách potřebovat, a proto mohl s lékařem jednat o úpravě vycházek tak, aby vyřizování jeho záležitostí nebylo v rozporu s dodržováním režimu dočasné neschopnosti.
7. K námitce žalobce, že k vyřazení uchazeče z evidence uchazečů o zaměstnání je krajním prostředkem až pro případy, kdy uchazeč svým chováním maří léčebný proces, žalovaný uvedl, že se jedná o pouhý názor žalobce bez opory v zákoně o zaměstnanosti. Bylo rozhodnutím žalobce opustit místo pobytu mimo dobu povolených vycházek a tím se vystavit riziku, že nebude kontrolou úřadu práce v místě pobytu zastižen.
8. Pokud žalobce namítal, že vzhledem ke svým potížím s mobilitou potřeboval pro vyřízení těchto svých záležitostí více času, mohl si žalobce s lékařem domluvit úpravu vycházek s ohledem na jím uváděné skutečnosti. Výhradně ošetřující lékař žalobci může povolit vycházky v době dočasné neschopnosti a žalobce se nemůže libovolně vzdálit z místa pobytu uvedeného v potvrzení o dočasné neschopnosti a tím si režim přizpůsobit podle svého uvážení. Ode dne 30. 1. 2019 měl žalobce povolené vycházky v době od 9:00 do 12:00 a od 15:00 do 18:00. Mimo uvedenou dobu byl povinen zdržovat se na adrese uvedené v potvrzení o dočasné neschopnosti.
9. K námitce žalobce, že nebyl řádně poučen o režimu uchazeče o zaměstnání, uvedl žalovaný, že žalobce byl řádně poučen v listině „Dodatek k základnímu poučení uchazeče o zaměstnání platný od 1. 10 2017“, kterou obdržel dne 25. 10. 2017 a doručení potvrdil svým podpisem na této listině. S ohledem na toto řádné poučení ze dne 25. 10. 2017 se žalovaný dále nevyjádřil k námitkám žalobce stran nedoručení zásilky s doplněným poučením uchazeče o zaměstnání. Žalovaný uzavřel, že provedené důkazy odůvodňují Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

závěr, že žalobce nedodržel režim dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání, mařil součinnost s úřadem práce, aniž by k tomuto jednání měl vážný důvod a žalovaný proto považuje žalobu za nedůvodnou.

Posouzení věci soudem

10. O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný se po řádném poučení, že mohou vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas k nařízení jednání nevyjádřili.
11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
12. Po přezkoumání skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování žalovaného (dle § 75 odst. 1 s. ř. s.), dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 6. 11. 2019 byl žalobce s účinností od 11. 9. 2019 vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání podle ust. § 30 odst. 2 písm. f), odst. 3 a § 31 písm. d) zákona o zaměstnanosti. V této evidenci byl zařazen od 31. 7. 2017. Dne 25. 10. 2017 žalobce obdržel „Dodatek k základnímu poučení uchazeče o zaměstnání platný od 1. 10. 2017“. Dále žalobce doložil úřadu práce „Potvrzení o dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu“, vystavené MUDr. O. L., s trváním dočasné neschopnosti od 14. 2. 2018. V uvedeném potvrzení je adresou místa pobytu v době dočasné neschopnosti X. Žalobce měl od 30. 1. 2019 povolené vycházky od 9:00 do 12:00 a od 15:00 do 18:00. Dne 23. 11. 2018 zaslal úřad práce žalobci na adresu X „Poučení k režimu neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu“. Žalobce byl vyzván k vyzvednutí zásilky, bylo mu zanecháno poučení, zásilka byla k vyzvednutí připravena dne 26. 11. 2018 a dne 10. 12. 2018 byla vložena do schránky. Úřad práce provedl kontrolu dodržování režimu dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání v místě pobytu dočasné neschopnosti žalobce dne 11. 9. 2019 v 14:15 hodin a žalobce nezastihl. Úřadu práce byla dne 19. 9. 2019 doručena omluva žalobce, ve které zdůvodnil svou nepřítomnost v místě pobytu dočasné neschopnosti tím, že si byl v čase kontroly opatřit výpis vyplacených sociálních dávek u pracovnice úřadu práce. Dne 12. 9. 2019 zaslal úřad práce žalobci přípis, ve kterém uvedl, že mu zasílá záznam ke kontrole. V přípisu bylo uvedeno zjištění z kontroly provedené dne 11. 9. 2019 ve 14 : 15 hod., v místě pobytu uchazeče o zaměstnání. Bylo zjištěno, že uchazeč o zaměstnání se v době Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

kontroly nezdržoval v místě pobytu uvedeném na potvrzení o dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu a že uchazeč o zaměstnání nedodržel rozsah a dobu povolených vycházek.

14. Podle ust. § 30 odst. 2 písm. f) zákona o zaměstnanosti o vyřazení uchazeče o zaměstnání z evidence rozhodne krajská pobočka Úřadu práce tehdy, pokud bez vážného důvodu maří součinnost s krajskou pobočkou Úřadu práce podle ust. § 31 zákona o zaměstnanosti.
15. Vážným důvodem se rozumí podle ust. § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti i jiné vážné osobní důvody, například etické, mravní či náboženské, nebo důvody hodné zvláštního zřetele.
16. Podle ust. § 31 písm. d) zákona o zaměstnanosti uchazeč o zaměstnání maří součinnost s krajskou pobočkou Úřadu práce tehdy, jestliže neplní své povinnosti uvedené v ust. § 21 v odst. 7, které uvádí, že uchazeč o zaměstnání, kterému bylo vydáno potvrzení o dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu, je povinen dodržovat režim dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnost uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu s odkazem na ust. § 5 písm. h) zákona o zaměstnanosti.
17. Podle ust. § 64 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“) platí, že pojištěnec, který je dočasně práce neschopný, je povinen dodržovat režim dočasně práce neschopného pojištěnce. Podle ust. § 56 odst. 2 písm. b) zákona o nemocenském pojištění režim dočasně práce neschopného pojištěnce zahrnuje povinnost zdržovat se v době dočasné pracovní neschopnosti v místě pobytu a dodržovat rozsah a dobu povolených vycházek, místem pobytu dočasně práce neschopného pojištěnce je místo, které pojištěnec sdělil ošetřujícímu lékaři při vzniku dočasné pracovní neschopnosti, nebo místo, na které změnil pobyt v souladu s odstavcem 3. Podle ust. § 56 odst. 4 zákona o nemocenském pojištění o změně rozsahu a doby vycházek rozhoduje ošetřující lékař i bez žádosti dočasně práce neschopného pojištěnce.
18. Odborná literatura připouští, že právě ust. § 5 písm. c) bod 7 ponechává částečný prostor pro správní uvážení, kde lze zohlednit zákonem nepředvídatelné skutečnosti, jejichž povaha leží v osobě, právech, povinnostech a nárocích (STEINICHOVÁ, Ladislava. *Zákon o zaměstnanosti: komentář*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010.).
19. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 3 Ads 349/2017-28, je vyjádřen názor, že zákon neuvádí ani exaktní definici vážných důvodů ani jejich taxativní výčet. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku rovněž uvádí, že posouzení těchto důvodů správním orgánem je výkladem neurčitého právního pojmu.
20. Novela zákona o zaměstnanosti, provedená zákonem č. 382/2008 Sb., účinná od 1. 1. 2009, rozšířila okruh vážných osobních důvodů v ust. § 5 písm. c) o „důvody hodné zvláštního zřetele“. Důvodová zpráva k této novele uvádí jako příklad takových důvodů dopravní kalamitu nebo živelnou pohromu.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

21. K námitce žalobce, že žalovaný nesprávně posoudil existenci vážného důvodu podle ustanovení § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti soud uvádí, že žalobce nedoložil, že nemohl svou záležitost, tj. obstarání výpisu vyplacených sociálních dávek pro účely soudního řízení, vyřídit jindy než mimo ošetřujícího lékaře povolené vycházky a musel tedy porušit režim dočasně neschopného uchazeče o zaměstnání. Taková nutnost nevyplývá ze žalobcem předložených důkazů. Soud souhlasí s tvrzením žalobce, že není v silách lékaře ani pacienta předem předvídat všechny situace, které po dobu pracovní neschopnosti mohou nastat. Nesouhlasí však s tím, že žalobce nemohl zvolit jinou dobu k vyřízení své záležitosti. Od 30. 1. 2019 měl žalobce stanovenou dobu vycházek od 9:00 do 12:00 a od 15:00 do 18:00. Jedná se celkem o 6 hodin každý den, tedy o dostatečnou dobu potřebnou k vyřízení potřebných záležitostí, i pokud soud vezme v úvahu sníženou mobilitu žalobce. Žalobce měl rovněž možnost požádat ošetřujícího lékaře o úpravu změn vycházek s ohledem na jeho potřeby a zdravotní stav. V posuzovaném případě sice žalobce doručil úřadu práce omluvu ze dne 23. 9. 2019, nicméně se nesnažil porušení svých povinností nikterak předejít, například nechat si od lékaře upravit dobu vycházek.
22. K vyjádření žalobce, že příprava na soudní jednání je vážným osobním důvodem a on si coby klient dobročinné organizace nemůže určovat, kdy mu bude poskytnuta pomoci, soud uvádí, že schůzka s dobročinnou organizací proběhla dne 12. 9. 2019 v 10:00 hodin, tedy v době jeho vycházek a není relevantní pro jeho nepřítomnost v den kontroly úřadu práce, tj. 11. 9. 2019. Ačkoli soudní řízení je pro žalobce nepochybně osobně závažné, obstarání si výpisu vyplacených sociálních dávek nelze v naléhavosti srovnat s příklady uvedenými výše v důvodové zprávě k zákonu č. 382/2008 Sb., kterým se mění zákon o zaměstnanosti. Živelnou pohromu předem předvídat nelze, ale návštěvu dobročinné organizace plánovat lze. Soud souhlasí s žalobcem, že pojem vážný důvod není omezen na jednotlivé body vyjmenované v ust. § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Soud však neshledává důvod nepřítomnosti žalobce v místě bydliště za vážný ve smyslu ust. § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti.
23. Rovněž soud nepřisvědčil námitce žalobce, že neměl možnost seznámit se se svými povinnostmi a správní orgán tedy nesplnil vůči němu svou poučovací povinnost. Soud z obsahu spisu správního orgánu I. stupně zjistil, že žalobce byl o povinnostech uchazeče o zaměstnání poučen již dne 25. 10. 2017, kdy potvrdil svým podpisem obdržení „Dodatku k základnímu poučení uchazeče o zaměstnání“. Toto poučení považuje soud za řádné splnění poučovací povinnosti správního orgánu o povinnostech uchazeče o zaměstnání. Soud proto nepovažuje za nutné zabývat se prohlášením žalobce, že mu doplněné poučení uchazeče o zaměstnání ze dne 23. 11. 2018 bylo doručeno pouhou fikcí a nebylo řádně doručeno do poštovní schránky žalobce.
24. S ohledem na shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 11. února 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)